

SETMANARI POPULAR

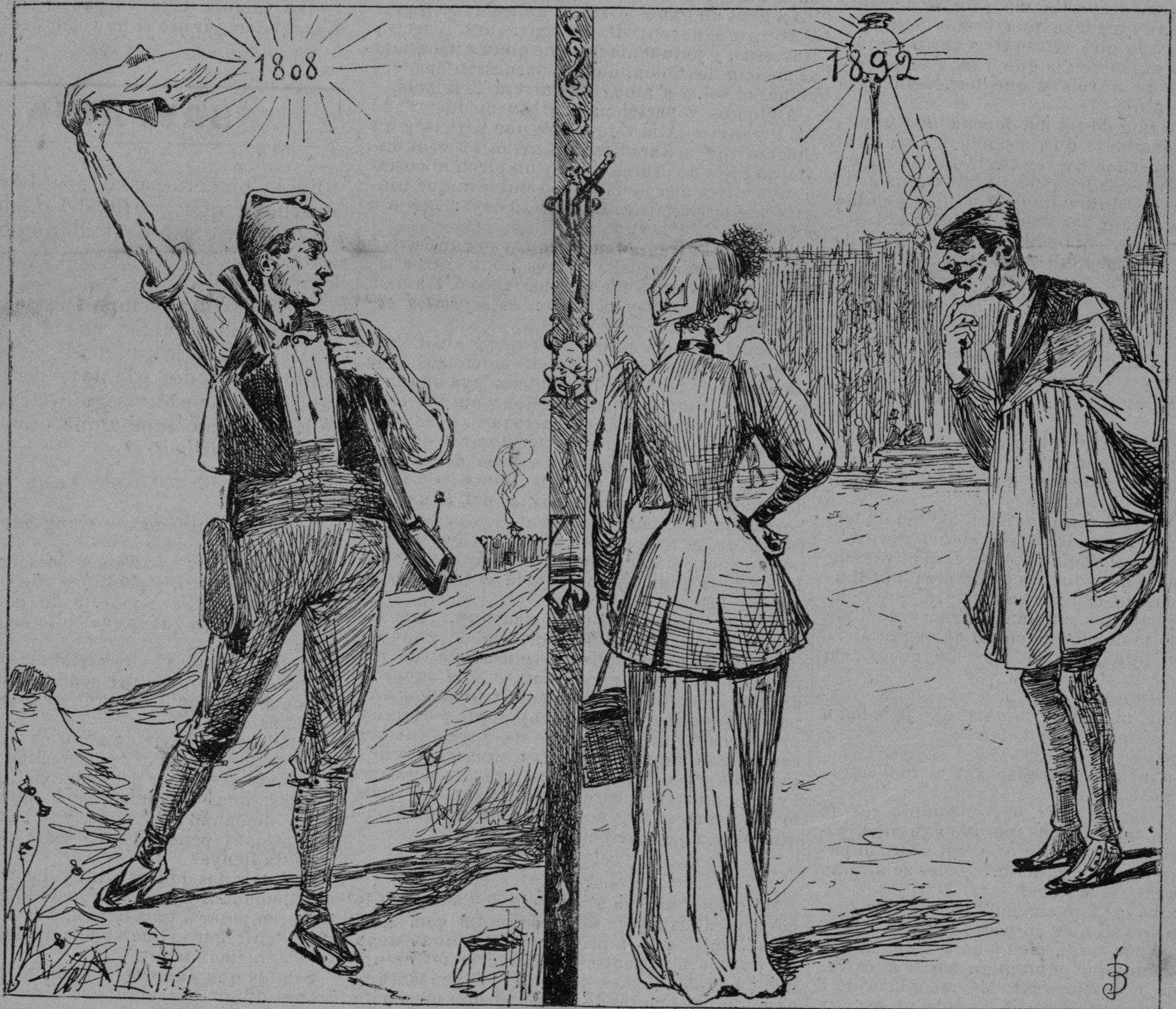
Sortirà 'ls dissabtes.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PAU DE LA ENSENYANSA, 1, 1.ER, 2.^A

Número sol 5 céntims.

Preu de subscripció: 3 pessetas al any.

REALMENT HEM PROGRESSAT

—Adeu, estimada del cor;
que la fé y la pàtria perillan.

—...Romansos á n' aquesta hora...
...Altra feyna hi ha...
...Vaja alanta.

LA PÓR

Lo día de Sant Joseph, que va ser aquest any tant assolat y alegre, hi havia un brugit pels carrers de Barcelona, que feya feresa.

Es clar; de Josephs, Joans y ases n' hi ha per totes les cases, y com cada Pep y cada Pepa y 'l seu seguici volian disfrutar la festa, tothom la va dar per anar á passeig.

Venia tant bé; feya un mes que 'l cel patia tercianas, y cada dia per altre la migranya l' hi dava ganes de plorar, s' acabava ab una ruxada sobre la terra. L' un día molls com uns xops, y l' endemà enfangats fins á genoll, quinas ganas de sortir de casa? Si semblava que 'ls núvols s' haguessen posat de part del Govern y de l' Ajuntament, per acabar d' embrutar los carrers de Barcelona y de fernos anar malament á tots.

Jo ray, m' en reya de les plujes. També vaig tenir migranya tota aquella temporada, y no 'm movia de casa.—Que plou—me deyan.—Bé.—Hi ha un fanch!—Psh. Se me 'n donava dos quartos. Los enrejolats de casa eran sechs y 'l sostre no tenia degotes. Perque hi hem d' anar al carrer? S' hi veuen tantes coses que hi son sobrerres, y n' hi faltan tantas que s' hi haurian de menester, que moltes vegades no 'n sento cap grat que 'm treguin de casa.

Pero aquell sol que va sortir lo día de San Joseph feya un goig! De bon dematí ja 'm va fer l' ullet que jo encara era al llit, y com no 'm agrada que 'm despertin me vaig pensar que algún company me feya una broma pesada, y fins me l' hi vaig girar d' esquena per tornar-me adormir. Mireu, mereixia que 'l sol s' enfadés y que 's voltés de núvols y que tornessen á las tersianas de pluja.

Pero cá, lo raig de sol me donava una escalforeta que semblava que la sauch me bullia al cos, y 'm desperto altre vegada. No hi ha remey—vaig pensar—nos hem de llevar Quina estirada de brassos, quina fregada d' ulls, y quina alegria quant vaig ser á terra y obrint lo balcó vaig veure aquell día tant riallé, ab cara de Pasqua, encara que fos de Quaresma; y 'l carré plé de gent y 'ls mossos de las confiterias que portavan al cap los *ramilletes*, torras de crocant, tostadas com castells, y safatas de rovells d' ous ensucrats; ab la quitxalla que se 'ls mirava ab enveja, y devegades, devegades, fins discurrían alguna treta per lleparne alguna cosa.

Y es clar que vaig sortir de casa... ja veuré; primer, que era festa grossa y havia de fer una feyna important que may me 'n voldria descuidar en semblants diadas...

Segona, que un company meu me feu de tentació.—Aném á pendre 'l sol, aixó 't gorirà 'ls dolors.—Y 'm vaig deixar véense. Cap al passeig de Colón á veure aquellas escumbras tant lletjas plantadas de cap per vall á terra, que sembla que hi haja los emblanquinadors de 'l plá de la Boqueria de alguna ciutat de gegants.

—Tú, 'm digué, que 'm dius del modo com tot se posa?

—Qué vols dir?

—Sí, home, aixó dels cambis, que ja 's fan á vint y un, y 'l paper que baixa.

—Ah!

M' estranyava la conversa y l' altre l' estranyaba la meva fredor.

—Mira, l' hi vaig dir, jo no compro res de Fransa y no pago cambis, perque aquí una pesseta 'ns val trenta quatre quartos; ni tinch papers de cap mena, perque devegades se mullan y s' esqueixan M' entens?

—Pero aixó 'ns farà aná malament á tots, perque al cap de vall no s' hi podrà tenir.

Ja estava per tornarmen á casa. Fúmex, mireu que 's molt que jo no puga sortir al carrer que no me n' arrepentexi. Me recordava de l' últim día que havia sortit, perque al ser á la porta vaig ensopegar ab lo marxa peu y ab una mica més m' estabelló, vaig haber de tornar á pujar totes las escalas del meu quint pis, perque m' havia descuydat lo paraigas, al girar la cantonada me 'l varen fer micas ab una galleda d' aygua que un municipal me va tirar desde

un balcó—ey, dich que era 'l municipal perque no 'l vaig veure á la seva cantonada,—un tros més enllá un home d' aquells que sempre corren y no 's cansan may y que portan aquella panera de peix al cap me dona un tostarro al barret y 'l tira á terra, un senyó molt atrefegat l' hi posa 'l peu á sobre y l' esberla; quant jo anava poch á poch tothom anava depressa y 'm davan cada empenta que 'm feyan tornar tonto; jo que 'm poso á aná depressa y llavors l' hi doná á la gent per anar á poch á poch y 'm feyan traveta. Res, que me 'n vaig haver de tornar á casa corrent, á reposá vuyt días.

Avuy, que fa tan bon día per pendre 'l sol, l' hi dona á n' aquest ximplet per parlar dels cambis, que ja 'n tinch las orellas cuytas.

Quan varem ser á la Rambla de Santa Mónica varem trobar l' enferfeh de la fira.

Aquelles barraques arrengrerades á cada costat, é sote los arbres, ab ninas espalmadas, samconias, quadros de retratos, cromos violats, respalls, gerros, tot l' inventari de les joguines baratas de la canalla, y dels mobles d' adorno dels pisos alts, estavan voltades de gent que mercadejavan.

De 'n tant en tant se trobavan cridayres. Los de «á ral y mitx la pessa»; los que venian quadernillos de paper, «qui no escriu per *quet preu*»; la canalla dels diaris y dels mistos y la nova guía de Barcelona, impresa cinquanta anys há.

La gent ab ganes ó sense ganes de comprar s' aturavan devant de las barraques. Costava travessar, y jo ja tenia por que quan arribariam al passeig de Colón, no l' hi tornessen las tercianas al sol, y s' amagués darrera 'ls núvols.

Ab temps y paciència arribavam devant de les Dressanes. Allá vaig veure una parada y un lletrero que 'm varen fer aturar. A terra hi havia un pilot de llibres vells, y un plech al costat d' uns altres mes nous y que semblava que ningú se 'ls havia mirat. Lo lletrero deya: *Libros á un real.*

Tots dos hi traguem lo cap, y jo curiós vaig mirar que eran aquells llibres nous, sense tallar, que 'ls venian tan barato. Toco á l' amich y l' hi ensenyo. Deya á sobre: *Presupuestos generales del Estado para el año....*

Quan anavam á entrar al passeig de Colón, nos girarem per veure aquell moviment de la Rambla y de les fires. La gentada feya una taca fosca que 's movia per sobre sortian las telas que fan de tauladas á les barraques, y les banderoles grogas y vermelles per jugar la quitxalla á soldats, més amunt les soques dels arbres tots emborrissolats á punt de traure 'ls botons de primavera, al costat l' edifici del Banch de Barcelona, sol, tancat y barrat, los crits y les fresses de les fires davan alegría, y les campanes de Santa Mónica repicavan la festa de Sant Joseph y la gent endiumenjada entrava y sortia de l' Iglesia.

—Mira, vaig dir al meu company, veus los cambis? la gent que s' acontenta de guanyar lo nostre pá de cada dia, no se n' adonan de que pugín, ni de que 'l paper baixi. Tots aquestos articles de la fira tenen lo mateix preu de l' any passat. Aqueixos plechs de paper que portan los presupostos mentidas de tants anys, que nes causa de la puja y de la baixa, ningú se 'ls mira, van á preu de paper vells y encara son cars. Fent vida á casa nostre, y no volent ser rics massa depressa fent pobres als altres, que pugín los cambis, que baixin los papers!

Quin solet hi feya al passeig de Colón! Tot lo cos s' escalfava y la sauch se sentia com agafava 'l bullici de la primavera. Ab una estona de passejarmi, qualsevol m' hauria fet creure que ja eram al mes de maig. Y pensar que aquellas cansones de palmeras, que no son de la nostre terra, no se n' adonan de l' escalfat del sol, y no poden creixe sinó ab cinch cents anys, quan lo mon será á punt de finir. Y pensar que 'ls arbres de la terra, ab tant temps, ja farien goig de veure!...

Al cap d' una estona d' estar assentats ab un

cap de banch, vaig sentir que l' altre cap parlavan dels cambis alts y del paper que baixa.

—Ja hi tornem á ser, vaig pensar.

Miro y eran dos trevalladors, vestits de festa. —Pero que es aixó dels cambis, deya un —Jo bé me 'n cuydo prou que no 'm tornin menos del compte, quan pago ab una pesseta.

—No, home, no; figúrat que te 'n vas á París, y te 'n portas cent duros. Donchs, allá, no més te 'n darán vuytanta.

—Pero si jo tinch la feyna á Barcelona y no me n' he de moure, y aquí 'ls quartos son com sempre. Mentres no pugí 'l pá!

—Bé, es un *supòsit*.

—Y 'l paper que baixa, qué vol dir?

—Que 'ls papers de las societats, que avans valían cinquanta duros, ja no mes ne valen trenta, ó ménos.

—Y 'ls meus vuytanta duros de la llibreta de la *Caixa d' Ahorros*, donchs?—digué esperverat l' altre.

—No, aquestos no, perque son diners de debó; y 'ls que puján y baixán son diners que no hi son, que ho fan veure.

—Ah, vaja, 'ls está bé, perque son tan *fatxendas*.

Quan tornavam á casa, que l' escudella ja 'ns devia esperar á taula tota fumant, lo meu company no estava tant pensatiu com avans. L' hi agradava veure 'l moviment de la Rambla de Santa Mónica, las fires, la vida de casa nostra.

—Los cambis, deya, lo paper; son cosas de *Bolsa*, que no juguín si no volen perdre.

JO RAY.

SANFAINA

En lo número passat nos descuydarem fer avinent que l' article *Val més enginy que forsa*, corresponent al número 10, va sortir d' un modo que casi be no 's podia llegir.

Y es que 'l tros comprés desde la ratlla 31 de la segona columna que diu «Per fi un baylet» fins á la ratlla 51 de la mateixa columna que diu «Jo no sé per qué» etc., havia de estar posat seguint á la ratlla 45 de la primera columna que diu «Algú que t' haurá engallinat.»

No hi ha ningú més estrany que 'ls americans.

A Minden City, anavan á passeig las senyoretas d' un colegi, y pels aforas de la ciutat trobaren una familia composta de pare y mare y cinch criaturas, qu' estava en la més gran miseria.

Aquella gent los hi feya llástima y cap d' ellas portava una moneda per poderla socorre.

Donchs quina dirían que se 'n varen pensar aquellas *miss*?

Allá 'prop hi havia una fábrika que tenia devant de la porta un carro carregat de llenya que l' habian de estallar pera combustible.

Ellas, totes decididas, se n' entran á la fábrika, demanan per l' amo, y li diuhen:

—¿Quant pensa donar vosté pera estallar aquesta llenya?

—Vint y dos dollars (vint y dos naps d' aquí).

Y demanant éynas al amo de la fábrika, totes se varen posar á tallá llenya; y acabada la feyna varen entregar lo que ab ella havian guanyat á la desgraciada familia.

Sembla que aquestas noyas, si 'l seu país se trobés afligit per alguna calamitat, trobarian remeys més eficassos que 'ls que per 'quí estan en boga.

Si en lloch de ser americanas, haguessin estat senyoretas de las que s' estilan per 'quí, ja hi hagueran entrat á la fábrika, pero hauria sigut pera demanar al amo que 'ls deixés castar

nyolas per ballá un *zapateado* y socorrer aixís aquelles necessitats.

Aquí la caritat se fa *alegrement*.

Bola va.

Vegin si 'n tenen poca de feyna los diputats inglesos, que un d'ells ha pogut dedicarse á fer las següents investigacions.

Que á Londres hi han 191,023 casats que viuen en complerta discórdia; es dir. com gat y gos. Que n'hi han 162,301 que tampoch viuen ab verdadera armonía, pero ho ocultan. Que hi han 1,872 donas que han fugit del home, y 2,375 homes que han deixat la dona. Que 1.103 parellas viuen ab complerta indiferencia. Que 135 parellas viuen relativament felissos. Y que solament hi han sis matrimonis que tingan verdadera felicitat.

A nosaltres ens sembla que 'l que s'ha entrentingut aixís té verdadera *felicitat*. Es un *felis* d'aquells que merexen un lloch á Sant Boy.

Un colega, al donar l'anterior noticia, se trenca la closca per saber com s'ho ha fet lo *felis* diputat per saber ab tanta *exactitut* aquestes xifras.

Ni sab compendre tampoch com ha pogut lograr que aquests casats que devant de la gent se fan la gara gara li hajan explicat á n'ell lo *carinyo* que 's duhen de portas en dins.

Y 's creu lo colega que l'inglés ha de servir de *modelo* als diputats d'aquí.

Nosaltres creyem que qui l'ha de pendre per *modelo* es lo senyor Alcalde al escullir *burots*, ó 'l senyor Gobernador al escullir *guindillas*.

Lo govern italiá ha contestat á 'a comissió de pressupostos, que si, que ja está resolt á fer economías; pero que ferlas en lo ram de guerra es impossible: ahont s'afuixarán los cordons será als ferro-carrils.

¿Y 'l progrés, *Signor Rudini*?

Exactament com á Espanya.

¿Creyan vostés que per fer economías s'anavan á suprimir aquelles sangoneras del Estat que 'n diuen cessantías, y que, comensant per l'últim mono y acabant per lo senyor Suñer y Capdevila, tots anirian á abocar á la torradora de Conxa la Castanyera aquells milions que al pobre país li costan tant de suar?

¡Ca, barret! Las economías per aquest cantó son impossibles.

Y la marina?

Lo zero, dich l'héroo del districte ho ha dit ben clar:

«La venta del drap y ferro vell del meu ministeri produhirá vint y set milions.»

¡Quina casa mes mal endressada; si n'hi debían haber de rebrechs y recóns!

El Liberal de dias passats posá un avís de la Secretaria de la Cambra de Comers de Madrid, participant que s'hábían trobat duas capas que dos dels concurrents á la conferencia que allí doná lo senyor Montero Ríos s'hábían deseydat.

Lo cas no pot tenir més gracia. Perque, ó suposa que la concurrencia va sortir tant exaltada, que l'ayre glassat de Madrid no pogué refredar lo foch que l'orador en ella había encés; ó suposa que las rahons del orador varen ser tant fredas, que al sortir fora los concurrents no varen notar la fredor del ayre.

Pero també podria ser que cap d'aquestas dos suposicions fos verdadera.

Lo més probable es que aquellaz capas las haguessin deixadas allí ab tota intenció, á fi de que l'il-lustrat advocat pogués tapar ab ella las debilitats del Govern.

L'altre dia va anar al Palau Rey al aragonés que fa ll pams y mitj d'alt.

De segur que aixó va fer denteta á més de quatre.

Nosaltres coneixem ciutats y ajuntaments que hi fa prou falla.

N'hi ha tant poca de gent de talla.

Ara 'ls municipals se dedican á perseguí las donas que venen verduras pels carrés.

Ab aixó se produheixen no poch escándols. Diu l'un dels *mirones*:—Deixal anar! ¡quin mal te fá!

Y afegeix l'altre:—Los pobres be s'han de guanyar la vida. Valdría més que agafessin als lladres.

Y 'l pobre municipal ha de deixar á la *criminal*, fent un papé més poch ayrós...

Y no dich res del paper lluhit que fan los *lasseros*.

Persegueixen un gos llas en má, ó com si diguessen *la-za en ristre* y tothom se posa á favor del gos, si 'l gos no s'adona del perill, tothom li adverteix donantli puntadas de peu ó tirantli tronxos.

Lo qu'es que de tots modos lo gos es qui hi pert, perque mentres 'l *lassero* reb lo *sofoco*, ell reb una pluja de cossas, que casi seria preferible per escamparse d'ellas ser ficat al carretó.

Llegim en *El Imparcial* que la societat Minas de Aller, que perteneix al Marqués de Comillas, ha sortejat entre 'ls seus operaris de la provincia de Oviedo, per premi de las sevas bonas costums, honradés y laboriositat tres casas que ocupan 100 metres quadrats de terreno y están valuadas á 3000 pessetas cada una.

També ha sortejat 50 premis de 20 pessetas entre 'ls obrers mes antichs de fora la provincia.

Bona manera de resoldre la qüestió entre 'l capital y el treball,

Desitjám imitadors al caritatiu Marqués.

Are qu'es de moda parlar d'estalvis, escoltin la conversa que nosaltres varem sentir en un restaurant.

Estavan un home y 'l seu fill menjant, y aquest triaba la carn y deixava 'l pa.

Lo seu pare li digué:

—Menjat aquest pa, que 'l dia de demá pots véure't pobre y no trobarías los bocins que ara fas malbé!

—Peró, pare —va dirli 'l noy—me sembla que menos lo trobaría si are me 'l menjés.

Un tinent-alcalde de Madrid en una de las visitas que vá fer en alguns forns de la seva demarcació vá decomisar la friolera de 1000 kilos de pá, perque no feyan 'l pés.

Aquestas visitas convindria que 's fessin per tot, y que sovintejessin.

Perque ja deuen saber lo que vá succehir temps enrera á un individuo que vá anar á comprá un kilo de sucre á casa d'un adrogué y vá trovarhi á faltá una lliura.

L'endemá posá un avís en los diaris denunciand al fet sense anomenar l'adroguer, y dihent que si al dia següent no tenia 'l sucre que li faltava, publicaria 'l nom del *sisador*.

A las 24 horas tenia á casa seva mes de 500 lliures de sucre perque varen ser mes de 500 los qui 's varen creure aludits.

Aixó 'ns fá recordar lo cas que li vá passar á un treballador d'una Pedrera.

Tenia un xavalet que li portava 'l dinar.

Vetaquí que un dia que 'l noy tenías més gana ó més llaminaria, destapá la fiambrella y 's cruspí la carn, deixantli sols 'l such.

—Noy: ¿qué no t'ha donat carn avuy la teva mare?—va dirli l'home al veure tant brou.

—Ja veureu, pare; quan venía he ensopugat y la fiambrella m'ha caigut á terra y no he pogut recullir mes que aquesta miqueta de such.

ESCAROLA LITERARIA

UN ARTICLE

Es molt fácil ferlo; vull dir, escriure'l. Sabent agafar la ploma, rumiant una mica (no gayre,) y tenint paciència y poca vergonya (ben poca...) es cosa de cinch minuts.

La pena, per molts, es trobar assumpto; pero, per' mí, l'assumpto es lo de menos.

Se llegeixen novelas, se repassan historias, se retallan cossos, s'arreglan arguments, se copian ideas y... ¡amunt!

¿Qué un s'encarina ab una relació que ha après de memoria?... Aplicarla.

¿Qué 's topa ab un personatge retratat de má mestre en las páginas d'un llibre qu'ha fet furor?... Arrapararlo.

¿Qué surt com per encant un desenllás ó final *d'efecte* original d'un articulista de punta?... A la fila.

¿Y, donchs, qué?

Aquet es lo gran modo de tenir *chic*, de conquistarse un nom.

Y lo demás son vuyts y nous...

¡Y que digan lo que vulgan!...

La qüestió es veurer 's la firma en un periódich; anomenarse *escriptor* en lloch de s'*escribent*.

La manera d'adquirir fama avuy en lo terreno de las lletras es arraparse com l'eura á qual-sevol arbre, mentres l'arbre siga *fruyter*.

Un cop s'es enfilat, encar que 's vagi sol y s'entrebanchi, se creurá tothom que s'ha entrebanchat expressament.

A qui 'l tenen per literat de talent, per més burro que sigui, es un burro-sabi.

Aixís vá la literatura moderna.

Lo principal es lo primer; y lo primer es obrirse pas com se pot: després ja fan camí ó ja 's trova fet.

La respectable classe d'articulistas está avuy de moda.

Articles com aquest mateix son ja avuy articles de *primera necessitat*.

Un articlet de *fondo*, per superficial que resulti, será un article de *luxo*; tot lo que volguéu: lo cas es que no pot concebirse un setmanari ó una revista sens'ell al menys ab lo titol.

Fer un article ben fet pot ser tant difícil com sembli, en teoria; més, real y poéticament, no costa res, per lo que acabo de dir.

Omplint un parell de columnas, *basta* per ajudar á completar l'original.

Salvat lo compromís del editor, salvat tot.

Si á un article li falta sal per part de qui l'escriu, que se l'amaneixi á son gust qui 'l llegeixi.

Si tothom lo sab fer l'*article!*...

Fins al autor d'aquestas ratllas li havia passat per la barretina fer un article pera LA BARRETINA, y...

Ja está fet.

J. BARBANY.

LO QU' ES LO TABACO

SONET

Premiat ab un accésit en lo segon certámen humorístich de «La Seba.»

Caps de bitxos trinxats, pells de castanya, fullas secas de col y d'escarola, tronchs d'alzina, pellofas d'escayola y per més varietat, arrels de canya.

Lo tabaco avuy es barreja extranya que un cigarro tant sols, llaga la gola y sa *aroma suau*, si no es de sola, té un semblant á aygua-cuyt ó bé de banya.

No cal pas que cap químic vulga sebre si 'l tabaco d'estanch conté ó no, pebre, puig per més que en saberho s'encaparrí.

Podrá véures sols que l'*Arrendataria* convinguda ha d'está ab la *Funeraria* per portar fumadors al altre barri.

DOMINGO BARTRINA.

LAS ARNAS Y 'L GEGANT

Feya ja temps que á Casa la Ciutat existia un gegant arreconat; y encar que la carcassa era podrida, donavan al ninot ayres de vida un túnich fins als peus, un' ampla gorra, en la nerauda má una grossa porra y un rostre que no deya ab prou franquesa si n' era d' enfadat ó de grandesa. Entorn d' aquell conjunt de fer aspecta voleyavan dos arnas ab respecta, discutint qui tindria prou coratge pera foradar primer lo llarch ropatge.

—¿Qué 'l rosego?

—¿Qué no?

—Donchs, vaig á ferho.

Bé, parlant ab franquesa, m' esparvero... Té un modo de mirar... Apa, valenta; á veure si ho fás tú?

—A mi 'm fá frenta aquesta serietat... pero, ¡pit y fora! ¡Revestims de valor! ¡Au! que ja es hora. Y al punt d' aná á embestir aquella empresa que haurian consumada ab prou llestesa, una ratxa de vent vá l' hom' remoure y 's van esparverar sens gosars' moure fins que surtí un' altra arna d' experiéncia que així 'ls parlá, ribent de sa ignocéncia: —¡Ah, tontas, tontas! vostra por no es justa; jo fá temps que 'l rosego, y es de fusta. Dit aixó, com eixida per encant, d' arnas una munió cobrí 'l gegant; y al cap de quatre dias, consumit y fet trossos, li queya ja 'l vestit.

Home hi ha que 'n lo mon passa per gran porque sab darse 'ls ayres de gegant; y escudat per las gracias del aspecta, se l' admira, se 'l tem y se 'l respecta. Pero aixó dura sols fins que ensopega ab un' arna atrevida que 'l rosega; puig qui creix al resguart de l' *osadía* quan se comensa á arnar, s' arna en un dia.

E. D.

Rondallas y quientos.

LA ENDEVINALLA

Una vegada era una mare que tenia un noy molt tonto, y vivian en una casa de pagés, aquest noy un dia va anar á la ciutat y va veurer un bando que deya: «qu' en vista de que la filla del rey tenia molts pretendents, el que portés una endevinalla que no la endevinés ningú aquell fora 'l que 's casaria ab ella; pero, si li endevinavan, pena de la vida».

Torna á casa y ho explica á sa mare, dihentli que li deixés anar, qu' ell faria una endevinalla que no li endavinarian: la seva mare de cap manera ho volia, pero, després de moits prechs, diu:

—Vés, donchs, vés.—

La seva mare va pastar y li va fer una coca per marxar; ell que agafa la coca, l' escopeta y 'l gos y marxa, ¿Quina te 'n pensa? Vá, posa metzines á la coca y 'n dona un tros al gos, que 's deya candela. La coca mata al gos, y ell diu:—Ja tinch la endevinalla comensada:

«La coca ha mort la candela».

Caminant, caminant, passa per un bosch, veu un cunill, li tira, y, en compte del cunill, mata una llebra: la escorxa y li troba una llebra petita á dins; diu:—Ja tinch mes endevinalla:

«La coca ha mort la candela, hi tirat al que veyá y hi mort al que no veyá.»

Caminant, caminant, troba una hermita arruinada; hi entra y veu un llibre, l' agafa, l' encen y hi posa á coure la llebra petita, no nada; diu:—Ja tinch mes d' endevinalla:

«La coca ha mort la candela, hi tirat al que veyá y hi mort al que no veyá, hi menjat carn que no era nada, cuyta ab paraulas.»

Caminant, caminant, troba un riu y una barca; ell que hi puja per passar y 'l va passar el

barquer, y ell que diu:—Ja tinch acabada la endevinalla:

«La coca ha mort la candela, hi tirat al que veyá y hi mort al que no veyá, hi menjat carn que no era nada cuyta ab paraulas hi passat un riu ab un de mort qu' en portava dos de vius.»

Arriba á la ciutat y 's presenta á palacio; diu: —Jo porto una endevinalla que no la endevinarán.—

El rey 's va posar á riure y tots, porque ¡'l veyan tant tonto! Li van dir que no ho probés porque si li endevinavan el matarian; pero ell la vá volguer dir. Van cridar als sabis de la cort perquè la sentíssin y la endevinessin. Ell que diu:

«La coca ha mort la candela, hi tirat al que veyá y hi mort al que no veyá, hi menjat carn que no era nada cuyta ab paraulas hi passat un riu ab un de mort qu' en portava dos de vius.»

Els sabis van comensar á rumiar, pero ¡cá! ningú la endevinava. Li van dir que alló no era endevinalla y que no podia ser; y ell responia que quan se dessin per perduts els á la explicaria. Ells que 'l fican la presó perquè no pogués veure á ningú, y cop de rumiar els sabis, á veure si la endevinavan; pero, res!

Allavoras la princesa tota desconsolada de pensar que s' havia de casar ab aquell xicot, se 'n va á trobarlo á la presó, y li va dir que li espliqués la endevinalla que perxó ja 's casaria ab ell; pero ell no se 'n fiava y li va fer de resposta que si percas li dongués alguna cosa com a penyora, encare que no mes fos mitx mocador de butxaca que portava: ella li l'entregava tot, pero ell no 'n va voler més que la meytat. Un cop va tenir el mitx mocador, li va explicar la endevinalla; diu:

—Surtint de casa hi donat un tros de coca emmetzinada al gos, que 's deya Candela, y «la coca ha mort la candela;» passant per un bosch, hi tirat á una llebra que 'n portava un altra de petita á dins, «hi tirat al que veyá y hi mort al que no veyá;» hi entrat á una hermita arruinada en que hi había un llibre vell y n' hi fet foch per coure la llebre no nada, y «hi menjat carn que no era nada cuyta ab paraulas;» hi passat un riu en una barca en qu' eram jo y 'l barquer, «un de mort en portava dos de vius.»

La princesa ella que desseguida se 'n va trobar als sabis y 'ls hi va explicar la endevinalla, dihent qu' ella l' havia endevinada

Vet' aquí que van treure l' noy de la presó y 'l van fer compareixer á palacio á davant de tots; li van endevinar tota la endevinalla y li van dir que havia de morir; pero ell va respondre que no era que l' hagués endevinada ningú, sino qu' ell mateix l' havia explicada á la princesa á dintre la presó, y que la princesa la devia haver explicada á n' ells, y que, en prova de lo que deya, presentava aquell mitx mocador de la princesa; va demanar que la princesa tregués l' altre mitx á veure si eran iguals, y, veient tots que ho eran, la princesa no va tenir mes remey que casarse ab ell.

Y hi va haber unas grans festas y van viure felissos per tota la seva vida, y si no son morts encara son vius.

MICALÓ.

Trenca - closcas.

XARADA

Es animal sens quimera
primera;
nota musical te dona
segona;
y lo mateix es darrera
tercera.

Ara sens molt rumiar
buscarás la solució
y veurás com te sol dar
nom de dona que se jo.

J. ARAN GAYA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8.—Poble catalá.
6 2 7 6 2 5 4.— »
6 8 7 3 5 4.—Nom de dona.
5 8 7 7 4.—Carrer de Barcelona.
6 2 3 4.—Poble catalá.
1 2 6.—Carrer de Barcelona
7 8.—Nota musical.
1.—Consonant.

TERS DE SÍLABAS

Sustituir los punts per lletres de modo que llegidas horizontal y verticalment donguin tres noms de dona distints.

CINTET BARRERA.

ANAGRAMA

Senyor Riu, mata-nenas.

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas lo títol d' una aplaudida pessa catalana.

Lo Tit.

ROMBO

Sustituir los punts ab lletres de modo que llegidas vertical y horizontalment diguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª, las gallinas ne tenen; 3.ª, á la terra de Russia; 4.ª, en los escrits; 5.ª, consonant.

FERNANDO MAS.

FUGA DE VOCALS

—¿D.. Q.. T. T.. L.. S. N. P.. R.. T?
—S. C. R. T. L. D. G.. N. J. L. N.
. Q.. S. T. M. T. L. T. R. B. T.
Q.. N. V. N.. N'. L. N. C. N. T.

CINTET BARRERA.

MUDANSA

Lo noy del senyor Ribot
fa ja temps qu' está malalt
y diu li vingué d' un *tot*
que li van pegá 'l *tot*.

J. ARAN GAYA.

GEROGLIFICH

L....O
MAR. MAR. MAR
MAR. MAR. MAR
E.....J.A

Las solucions en lo número próxim.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- 1.ª XARADA.—*Hor-cha-ta.*
- 2.ª ENDEVINALLA.—*Guitarra.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*San Martí de Provensals.*
- 4.ª GEROGLIFICH.—*Es d' ases dir asadas; y més fertas.*

Imprempta La Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.